

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจอย่างชัดเจนเกี่ยวกับองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัย เรื่อง “สมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณลักษณะโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (The School Administrators’ Competencies Affecting office of the Basic Education Commission)” ผู้วิจัยได้ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ โดยสรุปประเด็นและสาระสำคัญที่สอดคล้องกับขอบข่ายเชิงอ้างอิงของการวิจัย ประกอบด้วย 1) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสมรรถนะ 2) คุณลักษณะ โรงเรียนมาตรฐานสากล 3) ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนมาตรฐานสากล ที่เข้าโครงการยกระดับโรงเรียนมาตรฐานสากล ระยะที่ 1 (พ.ศ.2553-2555) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 4) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสมรรถนะ

สมรรถนะ (competency) เป็นทั้งองค์ความรู้ หลักการ แนวคิด เครื่องมือ และหรือนวัตกรรมการบริหารองค์กรลักษณะหนึ่ง ซึ่งในปัจจุบันองค์การในระบบสังคมทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นองค์กรแสวงกำไร (profit organization) หรือองค์กรไม่แสวงกำไร (non-profit organization) จำนวนมากต่างหันมาให้ความสนใจ และนำองค์ความรู้ หลักการและหรือแนวคิดไปปรับประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการบริหารจัดการองค์กรในด้านต่างๆ อย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานด้านการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ เพราะไม่ว่าองค์กรจะมีเครื่องมือการบริหารจัดการที่เลิศเพียงใด มีเทคโนโลยีที่ก้าวล้ำทันสมัยแค่ไหน แต่เครื่องมือและเทคโนโลยีเหล่านั้นล้วนต้องใช้ “ทรัพยากรมนุษย์” เป็นพลังขับเคลื่อนทั้งสิ้น กล่าวคือ ทรัพยากรมนุษย์ที่ได้รับการพัฒนาให้มีสมรรถนะ/ศักยภาพสูงย่อมเป็นต้นทุนทางปัญญา (intellectual cost) ของทุกองค์กร ซึ่งถือได้ว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการนำองค์กรไปสู่การบรรลุเป้าหมายและประสบความสำเร็จในที่สุด แม้ว่าแนวคิดเรื่องสมรรถนะได้แพร่หลายมานานแล้วในต่างประเทศและองค์กรชั้นนำหลายแห่งของโลก ได้นำพาหลักการและหรือแนวคิดเรื่องนี้เป็นพัฒนาองค์กรนับตั้งแต่ต้นทศวรรษที่ 1990 ก็ตาม แต่สำหรับองค์กรทุกประเภทในประเทศไทยโดยเฉพาะองค์กรการศึกษาไทย เพิ่งจะให้ความสนใจอย่างจริงจัง และนำมาประยุกต์ใช้อย่างเป็นรูปธรรมไม่นานมานี้เอง ดังนั้นเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสมรรถนะที่ถูกต้องชัดเจน ผู้วิจัยขอแนะนำเสนอตามลำดับต่อไปนี้